

2. VĚDY O TK, KINANTROPOLOGIE

Do r. 1989

- vědy o tělesné kultuře

tento systém byl po roce 1990 opuštěn a byl akreditován nový vědecký obor – kinantropologie.

V současnosti najdeme ve světě různá označení „našich“ věd – „Exercise Science“, „Sport Studies“, „Kinesiology“, „Human Kinetics“, „Human Movement Sciences“, „Sport Sciences“, „Physical Activity Studies“, „Physical Activity Sciences“, „Anthropokinetics“ a také „Kinanthropology“.

důvody pro akreditaci oboru kinantropologie:

- vyčlenit se z oblasti pedagogických věd
- důvod „formálně-ideologický“
- nechť k formulaci názvu oboru:
„vědy o...“

Chápání pojmu kinantropologie:

- **1. vědní obor, zabývající se „cvičícím člověkem“ a individuálními i společenskými důsledky této záměrné činnosti**
- **2. vědní obor, zabývající se „pohybujícím se“ člověkem a individuálními i společenskými důsledky tohoto pohybování se obecně.**

ČLENĚNÍ PROSTORU KINANTROPOLOGIE

- **1. uspořádání a fungování samotného systému tělesné kultury** (tak jako každý systém i systém tělesné kultury podléhá společenským a politickým změnám, přizpůsobuje se zkušenostem z jiných systémů, vyvíjí se...)
- **2. řešení vztahů mezi společenským systémem s jeho podsystémy a systémem tělesné kultury**, včetně jejich vzájemné reflexe (základní roli sehraává systém celospolečenský, ovlivňující svoje subsystémy, včetně systému tělesné kultury, která je jeho specifickou reflexí)
- **3. obsah, koncepce, fungování a řízení jednotlivých subsystémů tělesné kultury** (systém tělesné kultury vytváří svoje subsystémy – viz dále, které se vzájemně liší svojí zaměřeností, růzností funkcí..., čímž se odlišují způsoby a možnosti jejich řízení, při zachování „podřízenosti“ nadřazenému systému)
- **4. ekonomika, marketink, management sportovních a rekreačních aktivit** (navazuje na předcházející)
- **5. důsledky** pro záměrným pohybem (tělesnými cvičeními) ovlivňovaného člověka ve společenské praxi
-

Kinantropologie a její podobory

– „vývojová a strukturální kinantropologie“. Ta potom může být zcela logicky naplněna takovými konkrétními disciplinami jako je antropomotorika, biomechanika, řízení pohybu, antropometrie apod. V tomto pojetí představuje „pohybový základ“ veškeré naší problematiky, to, z čeho je de facto všechno ostatní odvozováno.

Navazujícími podobory potom mohou být:

– „biologická kinantropologie“, zabývající se biologickými problémy lidského pohybu, naplňovaná konkrétními disciplinami jako fyziologie zátěže, funkční antropologie, (pato)kinesologie, funkční anatomie, apod.

– „**pedagogická a psychologická kinantropologie**“, zabývající se teoretickými problémy realizace lidského (tělocvičného pohybu) ve smyslu jeho vyučování a učení, naplňovaná konkrétními disciplinami jako didaktika pohybových činností, zážitková pedagogika, teorie pohybového učení, psychologie pohybových aktivit atd.

- Do těchto širších vztahů potom zasadí „pohybujícího se“ člověka další podobory.
- Vzhledem k rozvoji služeb, obchodu, „sportovního“ a „rekreačního“ průmyslu, se čím dál více objevují závažné speciální problémy, související s ekonomikou, marketinkem, managementem. Je tedy možno uvažovat o podoboru nazvaném
- – „**ekonomická kinantropologie**“, řešícím problémy ekonomického prostředí, vzájemné vztahy pohybu a ekonomiky jak z hlediska nákladů, tak z hlediska ekonomického přínosu, tvorbou konkrétních hodnot, ale do určité míry i institucemi a rolami, problémy marketinku apod.
- Relativně samostatně stojícím, nejen východiskovým, ale i podmiňujícím podoborem je
- – „**filozofická kinantropologie**“, která je na pomezí mezi problematikou antropologickou a filozofickou. Je však spíše filozofickou než antropologickou disciplinou. „Filozofická kinantropologie“ se zabývá nejobecnějšími problémy bytí „pohybujícího se“ člověka (člověk, pohyb, tělo, prožitek, možné světy, hra...). Její součástí bude i problematika etiky, estetiky apod.
- Dalším možným podoborem je potom logicky
- – „**sociokulturní kinantropologie**“.

Členění oboru kinantropologie na některých VŠ v ČR

- **FTVS UK v Praze** má dva obory.
- „Obor kinantropologie“ člení na
- „**směr antropomotorika**“
- „**směr pedagogika sportu**“
- „**směr psychologie sportu**“
- „**směr zátěžová fyziologie**“.
- Druhým oborem je „biomechanika“.

FTK UP v Olomouci člení

„obor kinantropologie“ na „specializace“ –

antropomotorika,

aplikované pohybové aktivity (tento název zní spíše jako vyjádření sumy určitých pohybových činností, než jako vědní disciplína),

biomechanika,

didaktika tělesné výchovy a sportu

filozofie a sociologie tělesné kultury

funkční antropologie

fyziologie zátěže

senzomotorika

patokineziologie.

FSpS MU v Brně

přijatý „obor kinantropologie“ **nečlení,**